

דבר-תורה: רעיונות קצרים, משלים וסיפורים לפרשיות השבוע, מועדים ואירועים שונים

שלוקטו ונאספו לאוצרו של הרב שלמה הלוי שליט"א

ראש השנה

הסימנים לשנה טובה

שנהיה לראש ולא לזנב

נפסק בשולחן ערוך כי בליל ראש השנה אוכלים ראש כבש ואם אין בידו יאכל ראש דג ויאמר "יהי רצון... שנהיה לראש ולא לזנב". מה פירוש הבקשה הזאת שנהיה לראש? הצדיק רבי אליעזר מדזייקוב שאל: האם לא מצאנו לנו זמן אחר לחפש שררה חוץ מבלילה הקדוש הזה?! אלא, תירץ הרבי: ודאי אין המדובר כאן בשררה חלילה או ברצון להתגדל בעיני הבריות, אלא הכוונה שנוזכה להתגדל בתורה ובמידות ולעשות את רצונו של ה' יתברך במקסימום האפשרי. ואנו מבקשים שנהיה "לראש" הם ראשי התיבות: לעשות רצון אבינו שבשמים. בשעה זו בעיצומו של יום הדין אנו מכריזים: אבינו מלכנו כל חפצינו הוא לעשות רצונך!...

שירבו זכויותינו כרימון

פעם אחת בליל ראש השנה התארחו בחורים משיבת ראדין בביתו של רבי ישראל מאיר הכהן בעל ה"חפץ חיים", פנה החפץ חיים אל הבחורים ושאל: נוהגים אנו לבקש: "יהי רצון... שירבו זכויותינו כרימון", ולכאורה, הרי אמרו חז"ל בגמרא מסכת ברכות (דף נז): שאפילו ריקנין שבישראל מלאים מצוות כרימון ואם כן מה פשר בקשה זו "שירבו", והרי רבים הם?! אלא, תירץ החפץ חיים: יש חילוק בין "זכויות" ל"מצוות". כאשר יהודי יושב בשיעור ושומע דברי תורה, נמצא שבשעה זו מלבד שכר תלמוד תורה שבידו, עוד נוספים לו מצוות רבות משום שבזמן הלימוד לא דיבר לשון הרע ורכילות! לעומת זאת, סיים הרב: "זכויות" הוא עניין אחר ומעלה אחרת לגמרי... על מעלה זו ניתן לבקש: "שירבו זכויותינו כרימון! כי אכן במצוות אפילו ריקנין שבישראל מלאים!..."

שתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה

שאל פעם הצדיק רבי שלמה מלונטשיץ – אנו מבקשים מאת הקב"ה שתהיה השנה גם "מתוקה" וכי לא די בכך שהיא "טובה"! השיב הצדיק במתק שפתיו: היהודי מחויב לומר על כל המוצאות אותו "גם זו לטובה", ואפילו על דבר רע הקורה חלילה לאדם עליו להאמין כי הוא מאת הקב"ה והכל לטובה ואין רע יורד מלמעלה (וגם אם נראה הדבר כן הרי שבהמשך יתברר הדבר כטוב...). על כן, סיים הגאון: אנו מתפללים ומבקשים מאת ה' שלא תהיה זו רק שנה "טובה" אלא גם "מתוקה" דהיינו שנה טובה שנריש את הטוב ויערב לנו מתיקותו...

שנה טובה ומתוקה. בריאות ושפע לכל בית ישראל

מצווה לפרסם בעבודה ובבית הכנסת